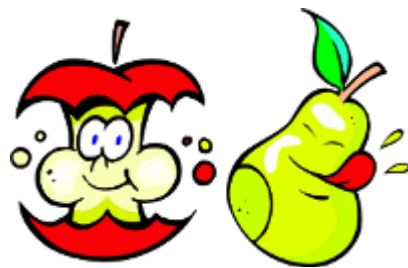

Pedagogisch beleid en werkplan

BSO Appels en Peren

Opgemaakt door	Doelgroep	Ingangsdatum	Revisiedatum	Versie
Directie		01-01-2018	22-05-2018	2.0

Colofon

Pedagogisch beleid en werkplan BSO Appels en Peren

Doelgroep: (Pedagogisch) medewerkers, ouders
Versie: [1.2]
Ingangsdatum: [januari 2018]
Vastgesteld door: [Directie]
Revisiedatum: [mei 2018]

Inhoud

Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Visie en pedagogische doelstellingen	6
1.1. Onze pedagogische visie.....	6
1.2. Pedagogische doelstellingen.....	6
1.2.1 Doelstelling 1: het bieden van emotionele veiligheid	7
1.2.2 Doelstelling 2: het stimuleren van sociale competenties	8
1.2.3 Doelstelling 3: het stimuleren van persoonlijke competenties	10
1.2.3.1 Motorische competenties	10
1.2.3.2 Cognitieve competenties	10
1.2.3.3 Sleutelwoorden: Creativiteit en zelfvertrouwen	11
Hoofdstuk 2 Praktische informatie.....	13
2.1. De organisatie	13
2.2. Opleidingseisen.....	13
2.3. Achterwachtregeling	16
2.4. Ondersteunende hulp van overige volwassenen	16
2.5. Camera's.....	16
2.5.1 Transparantie	16
2.5.2 Foto - videomateriaal.....	17
2.6. Groepsindeling.....	17
2.6.1 Basisgroep	17
2.6.2 Het verlaten van de basisgroep	17
2.7. Wennen	18
2.8. Peuter naar de BSO	18
2.9. Mentorschap	18
2.10. Vroegtijdig signalering en opvallend gedrag.....	19
Hoofdstuk 3 Accommodatie	20
3.1. Sfeer, uitstraling en inrichting.....	20
3.2. Veiligheid en gezondheid op de BSO.....	20
Hoofdstuk 4 Dagindeling.....	21
4.1. Dagritme	21
4.2. Openingstijden.....	21
4.2.1 Drie uurregeling	22
4.2. Voeding, diëten en allergieën	22
4.3. Het vieren van feesten en verjaardagen.....	23
4.4. Brengen en halen.....	23
4.5. Ziekte, ziekmelding en afwezigheid	23

Hoofdstuk 5	Oudercontacten	24
5.1.	Voorbeelden van oudercontacten	24
5.2.	Vertrouwensrelatie	25
5.3.	De oudercommissie	25
Hoofdstuk 6	Klachten	26
6.1.	Interne klachtenregeling	26
6.2.	Externe klachtenregeling	Error! Bookmark not defined.
Hoofdstuk 7	Opvang	27
7.1.	Planning, plaatsing en opzegging	27
7.2.	Extra opvang	27

Inleiding

Voor u ligt het Pedagogisch Beleidsplan van Buitenschoolse Opvang (BSO) Appels en Peren. Kinderopvang. Appels en Peren is een particuliere kinderopvangorganisatie bestaande uit twee opvangsoorten: een kinderdagverblijf en een buitenschoolse opvang. Het kinderdagverblijf beschikt over twee groepen voor opvang van kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. De buitenschoolse opvang biedt opvang bieden aan kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Onze pedagogische visie is toepasbaar op de leeftijd 0-12 jaar. Wij hebben er voor gekozen om voor de BSO een aparte versie van ons pedagogisch beleidsplan te maken omdat deze leeftijd een specifieke aanpak vraagt. Dit pedagogisch beleidsplan is van toepassing op de buitenschoolse opvang. Ondanks de buitenschoolse opvang in dezelfde ruimte zit als het kinderdagverblijf, zien wij de buitenschoolse opvang als een aparte locatie.

Kwaliteit van buitenschoolse opvang

Bij een goede buitenschoolse opvang (BSO) kunnen kinderen vrij spelen, activiteiten doen, omgaan met leeftijdsgenoten, vriendschappen opbouwen en zelf initiatieven nemen. Onderzoek naar de opvattingen over kwaliteit van de buitenschoolse opvang in Nederland wijst uit dat kinderen, ouders en deskundigen de buitenschoolse opvang in de eerste plaats zien als een plaats voor ontspanning en vrijetijdsbeleving. Bewegen en buiten spelen moet daarbij een belangrijke plaats innemen. Bij vrije tijd hoort dat kinderen kunnen kiezen wat en met wie ze spelen. Het activiteitenaanbod en de mogelijkheid tot vrij spel moeten in een goede balans worden aangeboden. Voldoende en uitdagende ruimtes binnen en buiten, geschikt voor gebruik door verschillende leeftijdsgroepen is eveneens een belangrijke voorwaarde om als een echte vrijetijdsvoorziening te functioneren (Boogaard 2008). (bron; website NJI)

Dit pedagogisch beleidsplan geeft aan op welke manier wij aan bovengenoemde kwaliteit voldoen en geeft tevens uitleg over de vier pedagogische doelstellingen die een kinderopvangorganisatie dient te hanteren en onze visie op het vormgeven van deze doelstellingen. Het beleid dient als leidraad voor de pedagogisch medewerkers en is daarmee een uitgebreide toelichting op de werkwijze in de praktijk. Het beleidsplan geeft richting aan het pedagogisch handelen en wij hopen door het opstellen van dit beleidsplan een uniforme werkwijze te creëren bij alle beroepskrachten.

Beleid is nooit af, het wordt gemaakt en opgesteld aan de hand van opgedane ervaringen op de werkvloer. Vanzelfsprekend is dat een beleidsplan daarom op frequente basis zal worden herzien en herschreven. Dit staat gelijk aan de professionalisering van de organisatie die ook voortdurend in beweging blijft.

Hoofdstuk 1 Visie en pedagogische doelstellingen

1.1. Onze pedagogische visie

Men zegt wel eens dat Appel niet met Peren te vergelijken zijn. Onze visie ondersteunt dit Nederlandse gezegde. Wij zijn van mening dat ieder kind een individu is en dat niet ieder kind behoefte of baat heeft bij een uniforme werkwijze. Opvoeding zien wij als het adequaat inspelen van de (volwassen) omgeving op de ontwikkelingsbehoefte van ieder individueel kind. Ook in een BSO, waar meerdere individuen bij elkaar in één groep worden opgevangen moet ruimte zijn voor de verschillende opvoedingsbehoeften van ieder kind. Ouders krijgen bij ons veel ruimte om hun opvoedingsidealen kenbaar te maken en om samen met onze pedagogisch medewerkers een werkwijze te vinden die in lijn is met hun principes. Door deze ruimte te bieden en goed bij ouders te verkennen wat zij belangrijk vinden aan een goede opvoeding, proberen wij voor ieder kind een veilige en vertrouwde plek te creëren waar zij met plezier naar toe gaan en waar zij optimaal de kans krijgen zich op hun eigen manier te ontwikkelen. Dit betekent niet dat onze huisregels voor de één wel en voor de ander niet gelden. Voor een ieder gelden dezelfde (basis)regels. Deze regels geven onze normen en waarden weer en zorgen voor een bepaalde basisveiligheid van waaruit we kunnen werken volgens onze visie. Wij willen ze graag naleven en overbrengen op de kinderen binnen onze BSO. Van belang hierbij is een goede overdracht en samenwerking met zowel ouders als de school.

Onze werkwijze biedt ruimte om kinderen actief te betrekken in dit leerproces en om hen spelenderwijs kennis te laten maken met regels en opvattingen die wij belangrijk vinden, hierover leest u later meer.

Evenals het overbrengen van de normen en waarden hechten wij ook aan de ontspanning en het plezier die kinderen mogen hebben na school bij Appels en Peren. Voor de kinderen moet het vooral leuk zijn om te komen, om na school vooral te ontspannen met leeftijdsgenootjes en leuke activiteiten te doen. En zeker ook veel naar buiten gaan om zich lekker uit te kunnen leven na een dag op school. Maar ook wordt spelenderwijs in ons (mid)dagprogramma altijd getracht kinderen te ondersteunen bij de verschillende ontwikkelingsgebieden. Dat deze ontwikkeling in ieders eigen tempo plaatsvindt, vinden wij zeer belangrijk.

Tot slot staan wij voor gezonde voeding. Appels en Peren is naast de hierboven beschreven symboliek ook een zeer letterlijk te nemen grondprincipe: 2 stuks fruit per dag. Appels en Peren draagt zorg voor een gezond en gevarieerd voedingspatroon. Wij dagen kinderen uit om spelenderwijs kennis te maken met diverse soorten producten, fruitsoorten en groenten. Wij hanteren een bewust voedingsbeleid wat fundeert op religieuze maar ook levensbeschouwelijke perspectieven. Zo geven wij de voorkeur aan biologische en fair-trade producten en zult u op onze kinderopvang enkel halal-vleeswaren aantreffen.

1.2. Pedagogische doelstellingen

Uit onze visie is op te maken dat wij in onze werkwijze handelen naar vier belangrijke pedagogische doelstellingen zoals deze in de Wet Kinderopvang zijn vastgelegd. Afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar de Nederlandse kinderopvang en de voorwaarden waaraan goede kinderopvang moet voldoen. Dit betreft de volgende doelstellingen, welke zijn geëxtraheerd uit de opvoedingstheorie van professor Rixsen-Walraven:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het stimuleren van de sociale competenties
- Het stimuleren van de persoonlijke competenties
- Het overbrengen van normen en waarden

Hieronder leest u hoe het nastreven van deze pedagogische doelstellingen in onze werkwijze in de praktijk wordt gebracht. Wij gaan hierbij uit van de theorie van ontwikkelingspsycholoog Vygotsky die ook wel de 'Zone van naaste ontwikkeling' wordt genoemd.

Onze pedagogisch medewerkers werken op een "kindvolgende": manier. Het kind-volgend werken is afgeleid van de theorie van ontwikkelingspsycholoog Vygotsky die ook wel de 'Zone van naaste

ontwikkeling' wordt genoemd. Uitgangspunt van deze theorie is dat kinderen nog niet gerijpte vaardigheden aanleren door het te doen en dan vooral door het zelf te doen. Echter kunnen kinderen pas iets zelfstandig doen door eerst hulp te krijgen bij het aanleren van deze vaardigheden. Deze theorie impliceert ook dat het aanleren van vaardigheden niet leeftijdsgebonden is, maar dat ervaring het uitgangspunt vormt voor wat aangeleerd kan worden. Dit betekent niet dat pedagogisch medewerkers kinderen overal in moeten begeleiden. Het is juist belangrijk om na te gaan wat kinderen al zelfstandig kunnen doen (de zone van actuele ontwikkeling) omdat deze vaardigheden het startpunt vormen voor nieuw aan te leren vaardigheden (de zone van naaste ontwikkeling). Het daarop volgende niveau is het ontologische veiligheidssysteem wat eigenlijk weergeeft wat een kind ook met begeleiding nog onvoldoende kan, en welke vaardigheden dus ook nog niet doorgezet mogen worden. Onderstaand voorbeeld illustreert hoe onze pedagogisch medewerkers in de praktijk vanuit deze ontwikkelingstheorie werken:

Een jongetje van 4 kan goed fietsen op een fiets met zijwieltjes. (*zone van actuele ontwikkeling*). De pedagogisch medewerker helpt hem met het fietsen op een fiets zonder zijwieltjes. Dit gaat goed en het jongetje fietst op de buitenspeelplaats, steun zoekend aan de handen van de pedagogisch medewerker (*zone van naaste ontwikkeling*). De pedagogisch medewerker probeert het jongetje aan één hand te laten fietsen. Hij verliest zijn evenwicht en valt (*ontologisch veiligheidssysteem*). De pedagogisch medewerker merkt dat dit nog te moeilijk voor hem is en ondersteunt hem voorlopig in het fietsen aan twee handen. Zij gaat op dezelfde manier te werk met het meisje van 5 jaar die net als zijn groepsgenootje van 4 jaar bezig is met leren fietsen.

Bovenstaand voorbeeld illustreert hoe medewerkers af tasten welke vaardigheden met welk kind geoefend kunnen worden en vooral op welke manier. Tevens laat dit voorbeeld zien dat het aanleren van vaardigheden in onze context niet leeftijdsgebonden zijn. Deze manier van werken proberen wij terug te laten komen in alle vier de doelstellingen.

1.2.1 Doelstelling 1: het bieden van emotionele veiligheid

Deze doelstelling is de basis van alle anderen. Een kind staat pas open voor nieuwe ervaringen en uitdagingen wanneer het zich bevindt in een omgeving waarin het zich ook daadwerkelijk veilig voelt.

Structuur en kinderopparticipatie

Op de BSO groep van Appels en Peren is er voor de kinderen een vaste structuur, maar daarbinnen is er voldoende ruimte voor eigen keuzevrijheid en kinderopparticipatie.

Binnen de vertrouwde omgeving van vaste medewerkers en een vast dagritme gaan de pedagogisch medewerkers uit van het individuele kind met elk zijn/haar eigen, unieke karakter, behoeftes en ontwikkelingstempo. Door hier rekening mee te houden en in te gaan op de initiatieven van het kind zal het kind zich ook eerder veilig voelen. Door deze houding van de pedagogisch medewerkers hebben zij respect voor de autonomie van het kind.

Wij vinden het ook belangrijk dat de kinderen een stem hebben in o.a. het programma, de inrichting, de materialen en de groepsregels. Kinderen leren hierdoor de spelregels van het democratisch functioneren: een mening vormen, compromissen sluiten, rekening houden met minderheidsstandpunten. De sfeer in een groep wordt vaak aanmerkelijk beter als kinderen over het functioneren van die groep kunnen meepraten en zo medeverantwoordelijk worden voor oplossingen.

Voorbeeld: Er is vaak gemopper over het eten dat de kinderen krijgen en niet lusten. De pedagogisch medewerker springt hierop in en gaat samen met de kinderen een boodschappenlijstje maken met alternatieven.

Naast de structuur vinden we het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom binnen deze structuur zoveel mogelijk zelf invulling geven aan wat ze willen doen en met wie. Uiteraard worden kinderen gestimuleerd in datgene wat het kind kiest.

Vaste gezichten en responsieve medewerkers

Om een relatie op te kunnen bouwen tussen een kind en een pedagogisch medewerker is het belangrijk dat er regelmatig onderling contact is. Dit begint bij de kennismaking (wennen) van het kind met de groep en de pedagogisch medewerkers ongeveer een week voordat het kind daadwerkelijk op de opvang komt. Minstens zo belangrijk is het zien van vaste gezichten. Wij werken met vaste beroepskrachten op vaste dagen zodat kinderen de kans krijgen om te hechten aan hun opvoeder op de BSO.

Een tweede voorwaarde voor het opbouwen van een vertrouwensband betreft de eigenschappen van de beroepskrachten sensitiviteit en responsiviteit. Een sensitieve opvoeder herkent op tijd het humeur en emotionele staat van een kind en springt hier adequaat op in, responsief.

Wij vinden het belangrijk dat pedagogisch medewerkers open staan voor de belevingswereld van ieder kind en dat zij zich hierin niet laten leiden door wat op dat moment zij zelf als wenselijk zien. Ieder kind moet de mogelijkheid hebben om zich in alle vrijheid te kunnen uiten in emoties en gedrag. Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen hierin door te benoemen hoe zij denken dat het kind zich voelt en door te benoemen welk gedrag kinderen vertonen in bepaalde situaties. Het aanspreken van de kinderen gebeurt op een rustige manier en op ooghoogte van de kinderen. Dit betekent ook dat de pedagogisch medewerker inspeelt op initiatieven van het kind. Binnen de grenzen (regels) van Appels en Peren, die de kinderen ook veiligheid bieden, kan het kind gaan ontdekken en laten zien/aangeven wat het leuk vindt of waar het goed in is en met ideeën komen.

Voorbeeld: een kind wat het moeilijk vindt om aansluiting te vinden bij een groepje en zich daardoor terugtrekt. Wanneer een pedagogisch medewerker dit signaleert kan zij naar het kind toegaan en samen een manier bedenken hoe zij wel aansluiting vindt. De pedagogisch medewerker vraagt of het kind misschien een leuk idee heeft voor een activiteit en dat met de anderen wil delen.

Enkele voorbeelden van hoe wij kinderen hun emotionele veiligheid bieden zijn:

- De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen. Zij vragen bij binnenkomst bijvoorbeeld naar voor het kind vertrouwde onderwerpen: huisdieren, uitjes en familieleden. De beroepskrachten haken in op de belevingswereld van het kind. De beroepskracht vraagt bijvoorbeeld aan een kind: 'Wat hoorde ik van mama, ben jij dit weekend naar de dierentuin geweest?' of 'Hoe is het met jouw konijntjes, hoe heten ze ook alweer?' "Hoe was het rekenen vandaag op school?"
- Er is sprake van een dagelijks terugkerende routine waardoor de kinderen vertrouwd raken met de gang van zaken op de BSO. Een kind vraagt direct bij binnenkomst of hij mag voetballen buiten. Dan wordt uitgelegd dat we altijd eerst even gezamenlijk wat eten en drinken en er daarna gevoetbald mag worden. Deze voorspelbaarheid zorgt ervoor dat kinderen zich veilig voelen op de groep.
- Er is ruimte voor gevoelens. De beroepskrachten letten goed op het welzijn van kinderen op de opvang. Een kind is erg stil als het opgehaald is van school. De beroepskracht neemt de tijd om even bij het kind te gaan zitten en vraagt of er iets voorgevallen is. Het kind geeft aan dat de juf erg streng voor haar geweest is en ze hier een rotgevoel aan overgehouden heeft. De beroepskracht belooft de volgende dag dit samen met het kind bij de juf bespreekbaar te maken. Het kind is duidelijk opgelucht en gaat lekker spelen. Wanneer een kind verdrietig is, krijgt het de kans om over deze gevoelens te praten. De beroepskrachten stellen vragen en proberen te begrijpen waarom een kind verdrietig of boos is, zonder te oordelen. Ook kinderen die een leuke gebeurtenis hebben beleefd krijgen de kans dit kenbaar te maken aan hun juffen en groepsgenootjes.

1.2.2 Doelstelling 2: het stimuleren van sociale competenties

In de leeftijd van 0-12 krijgen kinderen steeds meer inzicht in zichzelf en in hun relaties met anderen. Ze vergelijken eigen prestaties met die van anderen, ze leren zich te verplaatsten in de gevoelens van anderen. Het is van belang dat de pedagogisch medewerkers deze ontwikkelingen herkennen en erop in kunnen spelen. Kinderen van 4-6 jaar leren vooral spelend en uitproberend. Met 6 jaar is er vaak een omslag te zien, kinderen gaan meer logisch en rationeel denken, begrijpen veel meer en kunnen beter het perspectief van anderen zien. Met 10 jaar zet vaak de lichamelijke puberteit al in (bij meisjes eerder dan bij jongens) en zie je opnieuw sterke veranderingen in denk- en inlevingsvermogen. Kinderen van deze leeftijd begrijpen dat er twee kanten aan een zaak kunnen zitten en kunnen over de toekomst nadenken. Tegelijkertijd worden zij ook weer impulsiever. (Bron: Pedagogisch kader kindercentra 4-13)

Leren van elkaar

In de praktijk is een belangrijk onderdeel van de sociale ontwikkeling het leren van elkaar en de pedagogisch medewerker speelt hierbij een belangrijke rol. Zij speelt in op het groepsproces door het benoemen van initiatieven, emoties en gebeurtenissen van een kind en dit terugkoppelt naar de hele groep. Hierdoor raken kinderen bij elkaar betrokken en (sociaal) attent op elkaar.

Voorbeeld: Er wordt in de groep een compliment gegeven aan een kind dat een ander kind met iets helpt. Door de aandacht hierop te vestigen zien de anderen wat sociaal wenselijk gedrag is, een compliment krijgen vindt iedereen leuk. Zo wordt de ontwikkeling van de sociale competentie gestimuleerd en zorgt dit tegelijkertijd voor de overdracht van waarden en normen.

Groepsprocessen

Activiteiten in groepsverband zijn bij uitstek geschikt om de ontwikkeling van sociaal-emotionele competenties van kinderen te ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers benoemen allerlei soorten gedrag en gedragshandelingen van kinderen. Een ruzie zal worden opgelost door elkaar 'sorry' te laten zeggen, een handje te schudden en de reactie van de ander af te tasten. Kinderen leren ook wat wenselijk gedrag is om op een leuke manier en zonder ruzie samen te kunnen spelen op de groep.

Enkele andere sociale competenties die hiermee samenhangen zijn samenwerken en communiceren. Onze pedagogisch medewerkers nemen kinderen serieus en behandelen hen als een individu. Zij hebben een voorbeeldfunctie en helpen kinderen bij het vertonen van wenselijk gedrag in bepaalde situaties zonder het hen op te dringen. Onze pedagogisch medewerkers leggen uit waarom bepaald gedrag in bepaalde situaties wenselijk is, en in welke situaties niet.

De pedagogisch medewerker is alert op de groeps sfeer en kan deze zonnodig beïnvloeden. Dit door een negatieve sfeer bespreekbaar te maken of door zelf het goede voorbeeld te geven.

Positieve groeps sfeer

In een groep jonge kinderen is het vaak voldoende dat de groepsbegeleider zorgt voor een opgewekte, gezellige sfeer en activiteiten waarin kinderen vertrouwd raken met elkaar. Belangrijk is ook om het mogelijk te maken dat kinderen in sub groepjes kunnen spelen. De groepsbegeleiders geven steun aan de sociaal geïsoleerde kinderen als die er zijn, zodat ook zij een veilig plaatsje in de groep vinden. De groepsbegeleiders kunnen opdrachten bedenken die kinderen uitlokken tot positieve samenwerking en ervoor zorgen dat de kinderen elkaar leren kennen. Een leuk voorbeeld is een kennismakingsspel waarin kinderen samen een tekening maken over hun hobby's, vervolgens moeten de kinderen aan de groep vertellen welke hobby hun groepsgeenootje heeft en omgekeerd. Zo leren de kinderen zich in elkaar te verdiepen.

Belangrijk voor de groeps sfeer is ook dat de oudere kinderen gestimuleerd worden om de jongere kinderen te helpen. Op individueel vlak bevordert dit tevens de sociale ontwikkeling, maar is ook goed voor het zelfvertrouwen van het kind dat kan helpen.

Zelfstandigheid

Zelfstandigheid speelt ook een rol in het contact met anderen. Als een kind bijv. iets van een ander kind wil, stimuleren we het om dat zelf te vragen, in plaats van naar de pedagogisch medewerker toe te komen.

Dit zelfstandig dingen proberen en laten slagen, ontdekken waar je goed in bent, geeft het kind zelfvertrouwen. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk vrij in dit proberen en ontdekken. Zij stimuleert dit door het geven van tips of het bieden van uitdaging. Zo leert het kind zijn persoonlijke kwaliteiten kennen en ontwikkelen.

Wanneer deze ontdekkingsreis ten koste gaat van de veiligheid of wanneer de ontwikkeling van het kind zelf of van andere kinderen in gevaar komt, zal de pedagogisch medewerker ook de grens aangeven. Zij zal het kind uitleggen waarom zij dit niet wil en biedt het kind vervolgens, als het mogelijk is, een alternatief aan. Door goed te kijken en te luisteren naar de kinderen zullen de pedagogisch medewerkers er ook oog voor hebben als er sprake is van pesten of het buitensluiten van kinderen en evt. negatief groeps gedrag ombuigen.

Imitatie

Kijken naar elkaar en elkaar nadoen vormt de basis van samen spelen en het leren van sociale vaardigheden. Ook later kijken de kinderen veel sociaal gedrag van elkaar af. Niet alleen positief sociaal gedrag wordt zo geleerd, maar ook negatief sociaal gedrag: afpakken, slaan en schelden, een ander kind alleen laten tobben. Een pedagogisch medewerker kan er daarom het beste voor zorgen dat positief sociaal gedrag in de schijnwerpers komt te staan.

De volgende voorbeelden illustreren hoe wij in de dagelijkse praktijk op de BSO de ontwikkeling van sociaal (-emotionele) competenties ondersteunen en stimuleren:

- De vele vrije momenten waarin kinderen zelf mogen kiezen met wat, maar ook met wie zij spelen. Zo krijgt ieder kind de kans te beslissen met wie zij vriendschappen willen aangaan.
- Bij een conflict tussen twee kinderen is de pedagogisch medewerker in eerste instantie op de achtergrond, zij kijkt toe maar grijpt niet direct in; dit is een veilige leersituatie waarin kinderen gestimuleerd worden het conflict eerst zelf op te lossen. Zolang het gedrag wenselijk lijkt kijkt de beroepskracht toe en stuurt hooguit aan door wat bemoedigende of corrigerende woorden te laten vallen. Op het moment dat het conflict de verkeerde kant op dreigt te gaan grijpt de pedagogisch medewerker in en vertelt wat wenselijk gedrag in deze situatie is en welk gedrag zij niet wil zien;
- Kinderen mogen helpen bij verschillende taken en dit rouleert tussen de kinderen. Zo leren kinderen door bijvoorbeeld de routine van anderen af te kijken. Tevens leren ze te wachten tot zij aan de beurt zijn om te mogen helpen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen in het vertonen van wenselijk gedrag door hen regelmatig te complimenteren.

1.2.3 Doelstelling 3: het stimuleren van persoonlijke competenties

Persoonlijke competenties is een brede term voor een verzameling aan vaardigheden op diverse terreinen. Zo bestaan er motorische, cognitieve en emotionele competenties.

Samengevat hechten wij veel waarde aan het ontwikkelen van de volgende competenties

- Leren samen te spelen en te delen;
- Leren elkaar te helpen;
- Leren naar elkaar te luisteren;
- Leren op te ruimen en zuinig te zijn op eigen spullen en die van anderen.
- Leren samen conflicten op te lossen;
- Leren banden op te bouwen met kinderen en volwassenen.

1.2.3.1 Motorische competenties

De ontwikkeling van motorische competenties gaat vaak met grote sprongen en op relatief vaste tijdstippen. Onze pedagogisch medewerkers stimuleren ieder kind in het ontwikkelen van zijn of haar motorische vaardigheden in ieders eigen tempo. Bij de BSO groep wordt de grove motorische ontwikkeling m.n. gestimuleerd tijdens het buiten spel. Het spelen en klimmen in de speeltuin, voetballen, touwtje springen, tikkertje, fietsen etc. De buitenruimte op de opvang zelf biedt niet voor alle leeftijden passende mogelijkheden. Maar in de nabije omgeving (veilige loopafstand) zijn verschillende speelmogelijkheden die voldoende uitdaging bieden voor de oudere kinderen. Hier gaan we dan ook zeer regelmatig naartoe met een deel van de kinderen of de gehele groep. De fijne motoriek wordt mede gestimuleerd met knutselactiviteiten zoals kralen rijgen of tekenen/schrijven en verven etc.

1.2.3.2 Cognitieve competenties

De cognitieve ontwikkeling is breed gezegd alles wat te maken heeft met het leervermogen van kinderen. Dit zijn bijvoorbeeld vaardigheden om informatie te verwerken (zoals luisteren, lezen, en onthouden), vaardigheden om informatie te beoordelen (zoals analyseren) en vaardigheden om informatie toe te passen en te reproduceren.

Op de BSO komt dagelijks veel informatie op een kind af. Automatisch wordt deze informatie geregistreerd, verwerkt en beoordeeld. Aan het gedrag van een kind is goed te merken hoe het de binnengekomen signalen van de omgeving heeft beoordeeld en hoe het hier op reageert. Onze pedagogisch medewerkers zijn sensitief en houden goed in de gaten hoe kinderen in bepaalde (bijzondere) situaties reageren. Zo zullen zij benoemen welk gedrag zij zien om te controleren of kinderen zich daadwerkelijk ook zo voelen.

Eén van de belangrijkste basisvaardigheden van de cognitieve ontwikkeling zijn de vaardigheden om informatie te verwerken. Vooral op dit niveau biedt de BSO dan ook een uitdagende leeromgeving waarin de pedagogisch medewerkers een belangrijke rol spelen om actief het ontwikkelen van deze vaardigheden te stimuleren. Er wordt rekening mee gehouden dat de kinderen op school moeten leren en het op de opvang dus om vrije tijd gaat. Wat niet betekent dat zij zich hier niet ontwikkelen, maar het karakter moet vrijblijvender zijn. De kinderen mogen zoveel mogelijk zelf kiezen welke activiteit zij gaan doen en met wie. Bij deze keuze is het wel een voorwaarde dat er een uitgebreid aanbod is van

activiteiten zodat er ook daadwerkelijk een keuze is. De activiteiten die de kinderen individueel en/of gezamenlijk kunnen doen zijn bijvoorbeeld gezelschapsspelletjes, knutselen, muziek maken, bouwen met constructiemateriaal. Er is een spelcomputer en een tv aanwezig, maar deze worden beperkt gebruikt. Als het weer het enigszins toelaat gaan we met de kinderen zoveel mogelijk naar buiten.

Enkele andere voorbeelden van het stimuleren van de persoonlijke competenties zijn bijvoorbeeld:

- Wanneer er behoefte aan is (dit wordt besproken met ouders en kinderen) kunnen we de kinderen tijdens de opvanguren begeleiden bij hun huiswerk.
- Tijdens de gezamenlijke momenten worden gesprekken gevoerd over onderwerpen die de kinderen bezig houden uit de actualiteit bijvoorbeeld. Wie heeft daar iets over gehoord? Wat weet je daarvan?
- We werken met thema's en deze worden ook ingezet om de persoonlijke competenties te stimuleren. Zoals bijvoorbeeld het thema: voetbal. Hierbij kunnen we zelf voetbal spelen, maar het ook hebben over de spelregels, leren in een team te werken etc.

1.2.3.3 Sleutelwoorden: Creativiteit en zelfvertrouwen

Wij zijn van mening dat de concepten 'creativiteit' en 'zelfvertrouwen' twee elementen zijn die elkaar kunnen versterken en die beide een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van zowel emotionele veiligheid als de ontwikkeling van persoonlijke competenties.

Creativiteit is niet zozeer een cognitieve vaardigheid, maar meer een (motorische) uiting of weergave van de gevoelens en persoonlijkheid van ieder individu. Wij zien creativiteit als een persoonskenmerk wat uniek is voor ieder kind. Creatieve vaardigheden zijn veelal motorische vaardigheden die kinderen leren ontwikkelen en waardoor zij de kans krijgen zichzelf te uiten. Denk bijvoorbeeld aan tekenen, schilderen, dansen en zingen. Het stimuleren van creativiteit zien wij als een kans voor kinderen om zichzelf te kunnen uiten op een ongedwongen en educatieve manier. Het stimuleren van creativiteit is een wisselwerking met de mate van zelfvertrouwen die kinderen hebben. Wij geloven dat kinderen alleen zichzelf kunnen zijn wanneer zij zich veilig voelen en dat creatieve vaardigheden zich pas kunnen ontwikkelen als kinderen het idee hebben dat zij zichzelf mogen zijn. De pedagogisch medewerkers op onze BSO verplaatsen zich altijd in de belevingswereld van ieder kind.

Omdat wij creativiteit zien als sleutelconcept voor het ontwikkelen van tal van andere (inter-)persoonlijke competenties besteden wij dagelijks veel aandacht aan afwisselende creatieve activiteiten.

In de groep wordt er structureel met thema's gewerkt zoals de jaargetijden, Sinterklaas, Kerst, zomerfeest enz. Daarnaast is ons streven maandelijks een ander thema aan te bieden, zoals: beroepen, familie, kleding etc. De uitwerking van deze thema's knutsels, foto's, verhalen worden op een thema tafel in de entree gezet zodat ouders ook een beeld krijgen van wat hun kind gedaan heeft.

Enkele voorbeelden van het stimuleren van creativiteit in de praktijk:

- Kinderen kunnen zelf met ideeën komen voor een activiteit, zelf een spel bedenken of een dansje opvoeren.
- Wij zorgen niet voor "groepsdenken".
- Knutselwerkjes zijn nooit goed of fout; het is de beleving van ieder kind op een bepaald thema. De pedagogisch medewerkers zullen altijd de kinderen complimenteren over hun werkjes en vragen stellen over het werkje. ("Wat heb jij gemaakt?" "En wat is dat dan, een blauwe draak?" "Heel knap dat je dat zelf geknipt hebt zeg!")

1.2.4 Doelstelling 4: Het overbrengen van normen en waarden

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen die opvang genieten op onze kinderopvang leren hoe wij over bepaalde dingen denken, doen en voelen. Ook vinden wij het belangrijk dat kinderen kennis krijgen van regels en moraliteit. Wij noemen dit het overbrengen van normen en waarden.

Waarden zijn idealen en impliceren opvattingen over wat wenselijk wordt gezien. Concreter gezegd: Waarden zijn min of meer gemeenschappelijke opvattingen over wat goed en wat fout is of wat wenselijk en niet wenselijk is. Het betreft bijvoorbeeld opvattingen over wat men mooi, juist en belangrijk vinden. *Normen* zijn concrete verwachtingen over hoe mensen zich behoren te gedragen. Het zijn concrete richtlijnen voor handelen.

Over het algemeen vloeien normen voort uit waarden. Immers, men behoort zich te gedragen naar wat wenselijk wordt geacht.

Onze waarden zijn terug te vinden in onze pedagogische visie. Zo hechten wij er bijvoorbeeld waarde aan om een voedingspatroon aan te bieden wat rekening houdt met religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, dat vinden wij belangrijk. Dit is één van onze waarden. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat ieder kind zichzelf kan zijn en dat er ruimte is voor individuele verschillen, een andere belangrijke waarde. Ook vinden wij het wenselijk en belangrijk dat er in groepsverband aan tafel fruit wordt gegeten, geluncht of gezongen. Om te zorgen dat wij onze waarden, onze idealen, kunnen nastreven, bedenken wij normen. Onze huisregels schrijven namelijk voor dat de kinderen vóór 18.30 uur moeten zijn gehaald. Zo kunnen wij waarborgen dat we nog een goede overdracht aan ouders kunnen geven dat vinden wij belangrijk. Onze huisregels en het dagschema zijn dus voorbeelden van onze normen. Voor de BSO groep geldt dat je bepaalde afspraken over wel of niet acceptabel gedrag met elkaar kunt maken zodat zij zelf ook onderdeel hiervan uitmaken. Wat vinden wij belangrijk in de groep? De pedagogisch medewerker betrekken de kinderen dan ook bij het nadenken over het gebruik van computer en tv, de inrichting van de ruimte, over bepaalde activiteiten m.n. in de vakanties. Zo leren de kinderen verantwoordelijkheid krijgen en dragen.

De pedagogisch medewerkers proberen ook gedurende spelactiviteiten kinderen spelenderwijs te laten kennismaken met normen en waarden. Hieronder enkele voorbeelden:

- We doen een balspel buiten en maken teams, hierbij komen veel normen en waarden aan bod: de spelregels, maar ook wat doe je als je wilt/werliest, help je ook je tegenstander? Etc.
- Wanneer er een kindje wat wordt buitengesloten wordt dit bespreekbaar gemaakt. Wat betekent het om in een groep te zijn en hoe voelt het als je niet mee mag doen?
- Er wordt samen met de kinderen ook gekeken welke waarden en normen zij zelf belangrijk vinden. Dit wordt dan meegenomen in de groepsregels.

1.2.5 Belonen en corrigeren

In het kader van het aanleren van wenselijke waarden en normen is het voor kinderen belangrijk om te weten waar de grenzen liggen, wat wel en niet mag en om welke redenen. Kinderen leren dit het beste door duidelijk en consequent optreden van een pedagogisch medewerker.

Op onze BSO gaan wij uit van *positieve bekrachtiging* van goed gedrag. Dit wil zeggen dat kinderen beloond worden wanneer zij gedrag tonen wat de pedagogisch medewerkers wenselijk vinden. Vaak gebeurt dit door complimenten te geven. Andere vormen van belonen zijn het geven van een "high five" bij het helpen met een klusje, een kus of knuffel, het benoemen van een goede handeling. Een andere vorm van belonen is het *negatieve bekrachtigen*, wat de naam overigens niet doet vermoeden. Bij negatieve bekrachtiging neemt de pedagogisch medewerker bij goed gedrag een vervelende stimulans weg. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld het mogen laten staan van wat speelgoed wat opgeruimd moet worden wanneer het kind (met tegenzin) wel de andere spullen al heeft opgeruimd. Beide vormen van het belonen van goed gedrag passen onze pedagogisch medewerkers toe op de BSO.

Zoals wij kinderen belonen wanneer zij wenselijk gedrag vertonen, corrigeren wij ook gedrag wat als niet wenselijk wordt beschouwd. Ook in het corrigeren, of in de volksmond genoemde 'straffen', zijn weer twee varianten.

Positief straffen wil zeggen dat kinderen als gevolg van onwenselijk gedrag een vervelende consequentie krijgen. Bijvoorbeeld wanneer het ene kind het andere slaat, wordt het aan tafel gezet voor een bepaalde periode.

Negatief straffen houdt in dat als consequentie op het vertonen van onwenselijk gedrag het kinds iets aangenaams of leuks wordt ontnomen. Wanneer het ene kind van het andere iets afpakt en er ontstaat een ruzie, corrigeert de pedagogisch medewerker door het speelgoed af te pakken en te zeggen dat de kinderen ergens anders mee moeten gaan spelen. Het leuke speelgoed wordt het kind ontnomen.

Onze voorkeur gaat uit om beide vormen van 'straf' zo min mogelijk te gebruiken. De pedagogisch medewerkers zullen naar eigen inschatting het ongewenste gedrag negeren of benoemen wat het gewenste gedrag is. Maar wanneer het gedrag een onveilige situatie oplevert voor andere kinderen zullen zij ingrijpen. De pedagogisch medewerkers rationaliseren het gedrag en benoemen wat niet gewenst is. Ook wordt verteld hoe het anders moet en welk gedrag zij wenselijk achten.

Straf mag nooit geassocieerd worden met een bekrachtiger, dus met een beloning. Vaak gebeurt dit onopgemerkt wanneer kinderen gaan huilen nadat zij straf krijgen en zij vrijwel direct daarna weer

getroost worden. Het effect van straffen, wanneer dit al toegepast dient te worden, gaat hiermee verloren.

Onze pedagogisch medewerkers geven wel altijd duidelijk aan wanneer de straf van een kind is afgelopen en maken het altijd weer goed met het kind. Denk bijvoorbeeld aan een *time out*. De pedagogisch medewerkers geven altijd duidelijk aan waarom het kind straf had, welk gedrag niet wenselijk was en welk gedrag in de toekomst verlangd wordt.

Hoofdstuk 2 Praktische informatie

2.1. De organisatie

Kindercentrum Appels en Peren is een particuliere kinderopvangorganisatie die opvang biedt voor kinderen van 0-12 jaar.

Onze missie is:

- Professionele kinderopvang bieden, in een rijke speel-en leeromgeving- waar kinderen met plezier heen gaan en waar zij optimaal de kans krijgen zich op hun eigen manier te ontwikkelen.
- Een (professionele) partner zijn voor ouders in de opvoeding van hun kinderen.
- Een volwaardige voorbereiding bieden voor de latere basisschool.
- Bij te dragen aan een gezonde leefwijze van kinderen en bewustmaking hiervan.

Binnen onze organisatie treft u de volgende functies:

Binnen onze organisatie treft u de volgende functies:

Houder:

De houder is de eind verantwoordelijke van de kinderopvang. Hij is verantwoordelijk voor de financiële zaken van kinderopvang Appels en Peren.

Directeur:

De directeur is eindverantwoordelijke voor al het te voeren beleid. Zij heeft de hoogst dagelijkse en bestuurlijke leiding van de kinderopvangorganisatie en vormt beleid van de organisatie. De directeur is tevens de leidinggevende van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij kinderopvangcentrum Appels en Peren. Mede door de kleinschaligheid van de organisatie, maar ook vanwege haar passie voor kinderen, staat de directeur zelf ook als pedagogisch medewerker op de groep.

Leidinggevende:

De leidinggevende is naast haar werkzaamheden op de groep verantwoordelijk voor een aantal administratieve werkzaamheden. Zoals het koppelen van personen in het personen register kinderopvang, personeelsgegevens, planning etc. Daarnaast geeft zij begeleiding aan haar collega's ten aanzien van het activiteiten programma, de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan en beleid veiligheid en gezondheid.

Pedagogisch medewerkers:

De beroepskrachten die verantwoordelijk zijn voor de dagelijks opvang en verzorging van de kinderen op het kinderdagverblijf.

Pedagogisch coach

Per 1 januari 2019 zijn alle kinderopvangorganisaties verplicht om een pedagogisch coach in te zetten op de groep (ongeveer 11 uur per maand). De kwaliteit van de pedagogisch medewerkers is belangrijk. Een pedagogisch coach zal de medewerkers coachen bij de dagelijkse werkzaamheden.

Binnen ons kinderdagverblijf werken geen mannelijke beroepskrachten op de groep. Wij kiezen hier bewust voor omdat we vinden dat voor de leeftijd van 0-4 er met name op de verzorgende competenties een beroep gedaan wordt. Wij denken dat vrouwen meer dan mannen beschikken over deze competenties. Ook denken we dat dit het gevoel van veiligheid vergroot voor ouders.

2.2. Opleidingseisen

Al onze medewerkers, ongeacht hun functie, zijn in het bezit van een zogenaamde Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Deze verklaring dient opgevraagd worden bij de gemeente in de woonplaats van de medewerker. Door het aanvragen van een VOG wordt een screening uitgevoerd om na te gaan of medewerkers een strafbaar verleden hebben. Het aanvragen van een VOG is verplicht en medewerkers en stagiaires treden pas in dienst wanneer een kopie ervan aanwezig is op de locatie. Tevens stellen wij bepaalde opleidingseisen aan ons personeel. In de CAO Kinderopvang worden alle opleidingen genoemd die kwalificeren tot pedagogisch medewerker. Beroepskrachten dienen in ieder geval in het bezit te zijn van één van de geldige opleidingen zoals vermeld in de CAO Kinderopvang 2016-2017.

Al onze pedagogisch medewerkers zijn gediplomeerde beroepskrachten. Beroepskrachten beschikken over minimaal een afgeronde MBO PW-3 (Pedagogisch Werker niveau 3 red.) opleiding. Maar bij de BSO kunnen bijvoorbeeld ook medewerkers werken met een (MBO) sportopleiding (CIOS).

Het staat u vrij om op de locatie te informeren naar het opleidingsniveau van de pedagogisch medewerkers. Sinds het eerste kwartaal van 2018 dienen ook alle medewerkers zich in een personenregister in te schrijven waardoor zij continu gescreend kunnen worden.

Inzet stagiaires:

De stagiaire is bij ons om zichzelf verder te ontwikkelen als pedagogisch medewerkers. De taken die een stagiaire kan uitvoeren:

Alle leerjaren

- Pedagogisch medewerkers ondersteunen tijdens het ophalen van kinderen
- Pedagogisch medewerker ondersteunen tijdens activiteiten
- Activiteit aanbieden met ondersteuning van de pedagogisch medewerker
- Begeleiden van ontwikkeling
- Observeren van kinderen (in samenwerking met de mentor van het kind)
- Begeleiden tijdens eet en drink momenten
- Uitvoeren van huishoudelijke taken
- Begeleiden van kinderen tijdens vrij spel momenten

Laatste leerjaar

Indien de stagiaire in het laatste leerjaar zit en indien zij boven de 18 jaar is mag zij onderstaande extra werkzaamheden uitvoeren

- Ophalen van kinderen uit school
- Aanbieden van een activiteit
- Deelnemen aan oudergesprekken
- Overdracht aan ouder geven aan het einde van de dag

Er worden twee soorten stagiaires onderscheiden een BBL stagiaire, zij volgt een werken-leren opleiding. Bij deze vorm van opleiding mag de stagiaire worden ingezet als een formatieve pedagogisch medewerker. Afhankelijk van de fase van haar opleiding, toets uitslagen en beoordeling van de praktijkbegeleider, is deze inzetbaarheid van 0 tot 100%.

De BBL-student heeft een arbeidscontract bij Appels en Peren. BBL studenten van de BSO hebben een arbeidscontract van minimaal 12 uur en studenten van het kinderdagverblijf van minimaal 20 uur. Indien een BBL-stagiaire formatief wordt ingezet zal er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag worden opgesteld waarin is beschreven voor hoeveel procent de stagiaire formatief ingezet

kan worden alsmede de reden van deze conclusie.

Naast BBL-studenten kunnen er tevens BOL-studenten stage lopen bij Naam organisatie. Zij volgen een beroeps opleidende leerweg, waarbij zij stage lopen. Deze stagiaires staan boventallig ingezet, dit betekent dat zij niet de eindverantwoordelijke is voor de welzijn van de kinderen. Onder bepaalde omstandigheden kan besloten worden een BOL-student formatief in te zetten. Dit gebeurt alleen is de BOL-student capabel genoeg is als volwaardige pedagogisch medewerker ingezet te worden. Mocht er worden besloten om een BOL-student als formatieve pedagogisch medewerker in te zetten dan wordt er ten alle tijden een inzetbaarheid verslag opgesteld. Daarnaast mag een BOL-stagiaire alleen worden ingezet onder de volgende voorwaarde:

- Een bol student mag allen ingezet worden tijdens ziekte van een pedagogisch medewerkers of tijdens schoolvakanties van de student.
- De bol student mag nooit alleen op de groep staan behalve tijdens pauzes
- De bol student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar
- De bol student kan allen worden ingezet op de eigen stage locatie (KDV of BSO)

Bij kinderopvang naam organisatie houden wij ons aan onderstaand richtlijnen zoals vastgesteld in het CAO kinderopvang:

Inzetbaarheid en salariering studenten MBO en HBO Opleidingsfase	Formatieve inzetbaarheid	Wijze van vaststelling opleidingsfase	Wijze van vaststelling formatieve inzetbaarheid
Fase 1: overeenkomstig eerste leerjaar SPW-3/ SPW-4	Oplopend van 0 naar 100%	* Conform de leerjaren en voortgang ingeval van een normatieve opleidingsduur van 3 jaar; * In geval van een andere opleidingsduur worden de fase en ingangsdatum ervan bepaald op basis van informatie van de opleiding.	De werkgever stelt de formatieve inzetbaarheid in fase 1 en fase 2 vast op basis van informatie van de opleidings- en praktijkbegeleider en legt deze schriftelijk vast.
Fase 2: overeenkomstig tweede leerjaar SPW-3/ SPW-4			
Fase 3: overeenkomstig derde leerjaar SPW-3/ SPW-4	100%		
Fase 4: diploma SPW-3 of vierde jaar SPW-4	100%	Nvt	Nvt

De begeleiding van de stagiaires wordt gedaan door de pedagogisch medewerker van de groep in samenwerking met de leidinggevende. Maandelijks vindt er een POP-gesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker en de stagiaire. In dit gesprek wordt over het functioneren van de stagiaires gesproken, waar de stagiaires nog kan groeien alsmede waar de stagiaire zelf nog wilt groeien. Daarnaast wordt besproken welke opdrachten de stagiaire nog dient te maken. Indien de

stagiaire goed presteert dan kan ervoor worden gekozen over te gaan op een POP-gesprek eens in de twee maanden. Periodiek (afhankelijk van de opleidingsinstelling) is er een gesprek tussen de pedagogisch medewerkers stagebegeleider en de leerkracht van school omtrent de ontwikkeling van de stagiaire.

De pedagogisch medewerker kan ondersteuning bij de begeleiding van de stagiaire vragen indien de gesprekken stroef verlopen of er bijvoorbeeld over disfunctioneren gesproken moet worden.

2.3. Achterwachtregeling

Op sommige momenten is er slechts één beroepskracht aanwezig op de BSO. Dit kan voorkomen als op grond van het aantal aanwezige kinderen slechts één beroepskracht ingezet hoeft te worden. In de praktijk zal er meestal een andere beroepskracht of tweede volwassene aanwezig zijn. De aanwezigheid van een tweede (ondersteunende) volwassene (beroepskracht of anders) wordt op het rooster vermeld.

In geval van calamiteiten hebben wij een zogenaamde 'achterwachtregeling', in eerst instantie kan worden teruggevallen op de collega's van het KDV, naast de BSO gelegen. Daarnaast is er een regeling getroffen met enkele personen. De medewerkers kunnen tijdens opvangtijden contact met hen opnemen om te vragen om ondersteuning en facilitering van bijvoorbeeld het bellen van hulpdiensten. Zij zijn binnen 15 minuten op onze locatie aanwezig. Indien zich een (langdurige) evacuatieprocedure voordoet dan kunnen wij met de kinderen terecht in het Scheepvaartmuseum. Op de groepen van de locatie hangt een lijst met contactgegevens van personen die door de beroepskrachten kunnen worden ingeschakeld bij calamiteiten.

2.4. Ondersteunende hulp van overige volwassenen

In het geval van calamiteiten schakelen wij de hulp in van onze "achterwachten" (zie achterwachtregeling). Op dat moment zijn deze personen ook onze ondersteunde krachten. De achterwacht zal dan zo snel mogelijk worden afgelost door beroepskracht(en).

Wanneer de beroepskracht-kind-ratio het toelaat dat er één beroepskracht op de groep werkzaam is dan wordt er indien nodig bij calamiteiten gebruik gemaakt van de achterwachtregeling.

Wanneer er één beroepskracht werkzaam is buiten de beroepskracht kindratio (dit mag slechts 3 uur per dag tijdens vakantie periodes en tijdens schooldagen is dit beperkt tot een half uur per dag), is er te allen tijde een andere volwassene aanwezig. In dit geval is er een collega van de peutergroep stand by (deze grenst aan de BSO groep). Mocht hier om een bepaalde reden geen collega aanwezig zijn, dan zorgt de houder voor een alternatief (bijv. de echtgenoot van de houder zelf of een invalkracht). In het geval van de echtgenoot maakt de houder dan dus gebruik van de achterwacht en mocht zich dan onverhoopt ook een calamiteit voordoen kan de volgende persoon van de achterwachtregeling (er zijn er drie) ingeroepen worden.

2.5. Camera's

Door het hele kinderopvangcentrum zijn camera's geplaatst. Dit is om de veiligheid en het toezicht in het gehele kindercentrum te vergroten.

Wij zijn ons ervan bewust dat het plaatsen van camera's en het opnemen van beelden een privacy-gevoelige kwestie is. Wij gebruiken de camerabeelden uitsluitend vanuit een preventief, repressief kader. De camerabeelden worden niet gebruikt voor het volgen van kinderen met opvallend gedrag, het beoordelen en volgen van medewerkers, of het monitoren van kinderen door ouders. Er is een beleidsstuk over het cameratoezicht beschikbaar op de locatie en voor ouders vrij opvraagbaar. Bij plaatsing op de BSO worden ouders geacht schriftelijk toestemming te geven voor het (incidenteel) gebruik van cameratoezicht. Nieuwe beroepskrachten tekenen een soortgelijk document voorafgaand aan hun indiensttreding.

Conform de meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld is een van onze medewerkers opgeleid als aandachtfunctionaris, dat houdt in dat deze pedagogisch medewerker regelmatig met alle medewerkers in gesprek gaat over signalen van kindermishandeling, hoe deze te zien en verder te handelen.

2.5.1 Transparantie

Onze kinderopvanglocatie heeft veel glas. De groepsruimten van de BSO bevinden zich aan straatzijdes. In de regel moet het glas transparant gehouden en niet dichtgeplakt worden met werkjes en mededelingen. De deur tussen de BSO groep en de peutergroep kan evt. (in pauzetijd) opengezet worden.

2.5.2 Foto - videomateriaal

In ons dagverblijf worden regelmatig foto's gemaakt. Voornamelijk voor intern gebruik, zoals de overdracht naar u aan het eind van de dag. Het kan ook zijn dat foto's gemaakt worden voor opleidingsdoeleinden, bijvoorbeeld voor opdrachten van stagiaires. Tijdens het intake -gesprek wordt u gevraagd schriftelijk toestemming te geven (of te weigeren) voor het intern en/of extern gebruik van foto- en videomateriaal. Het staat u te allen tijde vrij om uw keuze te wijzigen.

2.6. Groepsindeling

2.6.1 Basisgroep

De BSO groep biedt normaal gesproken, opvang aan maximaal 20 kinderen. De groepsopbouw is dan van 4-12 jaar en er zal zo mogelijk met subgroepjes gewerkt worden naar gelang leeftijd. De faciliteiten en inrichting van de groep is aangepast op de verschillende leeftijden. Voor zowel de oudere (tafelvoetbal) als de jongere kinderen (keukenhoek, bouwhoek) is er speelgoed dat goed aansluit bij de leeftijd.

De maximale omvang van de gecombineerde groep is in totaal 12 kinderen.

groepen	Max. Aantal kinderen	Aantal gekwalificeerde pedagogisch medewerkers	Maximaal aantal stagiaires
BSO groep (4-12 jaar)	20	2	1

Momenteel is de buitenschoolse opvang op de woensdag gesloten.

3.7.2 Stamgroep

De BSO van Appels en Peren bestaat uit één stamgroep. Een stamgroep is een vaste groepssamenstelling, op een vaste locatie (groepsruimte) van een aantal kinderen met vaste pedagogisch medewerkers. Dit betekent dat wanneer kinderen op vaste dagen komen, vaste gezichten zien in een vertrouwde ruimte, dat is ook het doel van een basisgroep. Op de groep wordt gewerkt met een zogenaamde beroepskracht-kind-ratio. Deze ratio geeft aan hoeveel pedagogisch medewerkers minimaal op de groep aanwezig dienen te zijn bij een bepaald aantal kinderen van een specifieke leeftijd. Op de groep gelden de volgende verhoudingen voor het bepalen van de beroepskracht-kind-ratio:

- per pedagogisch medewerker maximaal 10 kinderen in de leeftijd vanaf 4 jaar.
- 1 beroepskracht per 10 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 4 jaar
- 1 beroepskracht per 10 aanwezige kinderen in de leeftijd vanaf 8 jaar

Om de juiste bezetting te controleren maken we gebruik van de website: 1ratio.nl

2.6.2 Het verlaten van de basisgroep

De kinderen kunnen op sommige momenten de stamgroep verlaten. Bij Appels en Peren gebeurt dit tijdens de volgende momenten:

- Buitenspelen, de kinderen spelen buiten op het buitenspeelterrein van Appels en Peren indien het kindaantal en de kinderen van het KDV dit toelaten. Anders spelen zij buiten op een buitenspeelterrein van de gemeente. De pedagogisch medewerkers gaan samen met de

kinderen naar buiten en laten de kinderen nooit alleen op de buitenruimte. Hierbij werken de pedagogisch medewerkers conform de werkafspraken die zijn opgesteld om het buitenspelen veilig te laten verlopen, denk hierbij aan insmeren bij zon, buitenruimte controleren op zwerfvuil en gebreken alvorens er met de kinderen naar buiten wordt gegaan etc.

- Uitstapjes en wandelingen, het kan voorkomen dat er een uitstapje / wandeling wordt ondernomen. De pedagogisch medewerkers gaan samen met de kinderen naar een kind gerichte locatie. Vooraf wordt het uitstapje voorbereid, zo wordt er gekeken naar de route naar het uitstapje, hoeveel geld er nodig is en of het nodig is om bijvoorbeeld te reserveren. De pedagogisch medewerker werken conform de geldende werkafspraken gedurende het vervoer van kinderen alsmede gedurende het uitstapje op locatie. Er wordt te allen tijde voldaan aan het BKR, daarnaast kunnen er extra volwassenen meegaan, zoals bijvoorbeeld stagiaires, leidinggevende of een ouder.

2.7. Wennen

Wij willen dat kinderen zich veilig voelen op onze BSO. Om rustig vertrouwd te raken met de dagelijks gang van zaken en het worden verzorgd door andere volwassenen dan de ouders en/of verzorgers vinden wij het belangrijk dat kinderen eerst een paar keer komen 'wennen' op de BSO voordat zij geplaatst worden. Ouders en/of verzorgers spreken met de pedagogisch medewerker van de betreffende groep af op welke dagen en op welke tijden hun kind komt wennen. Doorgaans worden er twee a drie wenaafspraken gemaakt. Tijdens de eerste wenaafspraak verblijft het kind één tot maximaal twee uur op de opvanggroep. Met één van de pedagogisch medewerkers vindt dan ook het intakegesprek plaats. Tijdens een eventuele tweede wenaafspraak iets langer. De laatste wenaafspraak is een zo volledig mogelijke middag op de opvang. Afhankelijk van de ervaring en de reactie wordt overlegd met ouders of er meer of juist minder wenaafspraken wenselijk zijn.

Het kan uiteraard voorkomen dat een kind van ons kinderdagverblijf Appels en Peren als het 4 jaar is op onze BSO komt. Dan zal er zeer soepel omgegaan worden met het wennen omdat het kind en de ouders reeds bekend zijn met onze organisatie maar ook met de pedagogisch medewerkers van de BSO.

2.8. Peuter naar de BSO

De overgang naar de buitenschoolse opvang verloopt heel geleidelijk. Een maand voordat het kind vier wordt gaat het kind alvast wennen bij onze BSO. Omdat de peuter in tussentijd al gewend is bij onze peutergroep is het makkelijker om te wennen.

2.9. Mentorschap

Pedagogisch medewerkers hebben ieder kind 'in beeld' en volgen het in zijn/haar ontwikkeling. Zo kunnen ze aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren de volgende stap te zetten. Elk kind krijgt een pedagogisch medewerker als mentor toegewezen. Ouders en kind worden hierover geïnformeerd wanneer het kind start bij de BSO.

Mentorschap

Een mentor biedt een vertrouwensrelatie en sociaal-emotionele veiligheid: kinderen kunnen en willen informatie, gebeurtenissen en ervaringen delen met beroepskrachten als er een hechte en respectvolle band is tussen mentor en mentee. Het is voor pedagogisch medewerkers onmogelijk om met ieder kind in de groepen een even hechte band op te bouwen. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie is de basis van het werk van de pedagogisch medewerker. Door de 'eigen' mentorkinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang. Dit neemt niet weg dat alle medewerkers met alle kinderen van hun groep een band opbouwen. Dit geldt ook voor de ouders; door meer focus op bepaalde ouders, kan dat de vertrouwensband tussen ouders medewerkers versterken. De informatie over de ontwikkeling van de kinderen wordt altijd met alle collega's van de groepen gedeeld, bijv. in groepsoverleggen.

Ouders worden mondeling op de hoogte gebracht-bij de intake van hun kind-wie de mentor van hun kind is.

Samenwerking met school:

Appels en Peren vindt een goede samenwerking tussen ouders, pedagogisch medewerkers en leraar van school van groot belang. Tijdens het ophalen van de kinderen is er een kort overdrachtsmoment tussen leerkracht en pedagogisch medewerker indien nodig. Daarnaast benaderd de pedagogisch medewerker (indien ouder hiervoor schriftelijke toestemming heeft gegeven) de leerkracht om over de ontwikkeling van het kind te praten, over opvallend gedrag of om gezamenlijke afspraken te maken ten aanzien van handelen tot een kind. Het uitgangspunt is; door goed samen te werken krijgt het kind alle zorg, begeleiding of extra stimulans aangeboden die het nodig heeft.

2.10. Vroegtijdig signalering en opvallend gedrag

De kinderen worden op de groep dagelijks door onze pedagogisch medewerkers geobserveerd. We bieden ouders dan de mogelijkheid onze bevindingen met hen te bespreken. Als we tussentijds opvallendheden constateren bespreken we dit uiteraard meteen met ouders. We hanteren hierbij dezelfde werkwijze als op het kinderdagverblijf:

1. Opvallend gedrag bespreken met ouders: zien zij dit gedrag ook? Spelen er dingen thuis waar het mee te maken kan hebben etc.
2. Wanneer het signalen zijn die kunnen duiden op kindermishandeling, wordt gewerkt volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de stappen vanuit daar verder gevolgd.
3. Aanpak naar het kind om gedrag bij te stellen of bijvoorbeeld de ontwikkeling extra te stimuleren op bepaald gebied. Als een kind bijvoorbeeld achterblijft in zijn/haar taalontwikkeling kan dit extra gestimuleerd worden door boekjes lezen of liedjes zingen.
4. Kind blijven volgen en ouders hierbij betrekken. Gaat het kind vooruit of verslechterd het?
5. Wanneer gedrag of de ontwikkeling niet vooruit gaat en wij van mening zijn dat het kind professionele hulp nodig heeft, zullen we ouders doorverwijzen.
6. Tijdens een ouder-gesprek hebben de ouders ook de mogelijkheid om de GGD in overleg naar locatie te laten komen. Wij werken bij Appels en Peren samen met de ouder en kind centrum.

Hoofdstuk 3 Accommodatie

3.1. Sfeer, uitstraling en inrichting

De uitstraling van onze BSO is een weergave van onze werkwijze. Door onze lichte, witte muren en sobere, rustige inrichting komen kinderen in een rustige omgeving terecht waarin zij niet direct zonder speelgoed al overprikkeld worden. Tevens zijn wij van mening dat lichte kleuren de hygiëne ten goede komen. De ruimtes zijn passend ingericht naar de leeftijdscategorie die zij huisvesten. Er is voldoende aanbod van materialen die de kinderen stimuleren tot spelen en te laten groeien in hun ontwikkeling. De grote ramen aan de straatzijde zorgen voor een transparante uitstraling van de opvang. Sfeer en uitstraling beperken zich niet alleen tot de inrichting van de ruimtes, een minstens zo belangrijke factor is de sfeer en uitstraling van de pedagogisch medewerkers op de groep:

Enkele voorbeelden van sfeer en uitstraling zijn:

- De pedagogisch medewerkers begroeten ouders en de kinderen. Zij stappen op ouders af wanneer zij hun kind komen halen.
- Op de groepen zijn aparte (speel)hoeken gecreëerd.
- Bij het inrichten van de groep houden de pedagogisch medewerkers er rekening mee dat de groep zowel voor het individuele kind als voor een groep kinderen geschikt moet zijn. Inbreng van ouders en kinderen is hierin gewenst. Al het materiaal op onze groep is veilig, kindvriendelijk en makkelijk schoon te houden. Het speelgoed wordt regelmatig onderhouden, gereinigd en vervangen.
- Er is zowel spelmateriaal voor de jonge kinderen als voor de oudere kinderen

3.2. Veiligheid en gezondheid op de BSO

In een ruimte waarin dagelijks groepen kinderen worden opgevangen is het van groot belang dat alles veilig, hygiënisch en gezond is. Dit geldt zowel voor het gebouw, de inrichting, (spel)materialen als voedingsproducten en levensmiddelen.

Het kinderdagverblijf:

- beschikt over minimaal 3,5 m² bruto- oppervlakte passend ingerichte speelruimte en werkoppervlakte per kind. Hiermee voldoen de ruimtes aan de wettelijke regelgeving zoals vastgelegd in de Wet Kinderopvang;
- beschikt over afgestemde, afzonderlijke slaapruidtes voor zowel baby's als peuters;
- beschikt over een aangrenzende, voor kinderen veilige en toegankelijke, alsmede op de leeftijd van de kinderen passend ingerichte buitenspeelruimte, waarvan de oppervlakte minimaal 3 m² bruto-oppervlakte speelruimte per aanwezig kind bedraagt;
- oefent ieder jaar het ontruimingsplan;
- er is een uitgebreid beleid veiligheid en gezondheid waarin grote en kleine risico's zijn beschreven en plan van aanpak om de risico's te voorkomen. Hierin staat ook het 4-ogen principe en wordt beschreven hoe we omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Dit beleid wordt structureel besproken en zo nodig aangepast, in samenwerking met de medewerkers.

Tevens wordt er goed gelet op de persoonlijke hygiëne van kinderen en de pedagogisch medewerkers, van het speelgoed en van de ruimte. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de geldende werkinstructies en protocollen om zo veilig en gezond mogelijk te werken voor zowel de kinderen als hen zelf.

Er is altijd een medewerker op locatie die in het bezit is van een erkend EHBO diploma.

Hoofdstuk 4 Dagindeling

Onze BSO is in eerste instantie tijdens schooldagen geopend van 15.15 uur tot 18.30 uur. Wij willen optioneel ook voorschoolse opvang bieden. Dit altijd op aanvraag van ouders en we kijken dan naar de mogelijkheden en houden hierbij altijd het belang van het kind in het oog.

Tijdens vakanties is de BSO 11 uur per dag geopend vanaf 8.00 uur 's ochtends tot 18.30 uur 's avonds.

In de vakanties doen we geregeld activiteiten met de kinderen en maken uitstapjes naar de dierentuin, het park, museum etc. We werken dan altijd volgens ons protocol "Uitstapjes".

4.1. Dagritme

	Dagritme Vakantie
08.00 – 09.30	Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
09.30	Start van het dagprogramma, Fruit eten met thee of water, gevolgd door een tafelactiviteit (lezen of zingen)
10.00	Alle kinderen gaan plassen, er wordt een activiteit ondernomen (buiten spelen, knutselen, dansen of thematisch gerichte activiteiten)
11.30	Lunch; tijdens de lunch is er een ruim keuze uit verschillende biologische en halal vleeswaren, kaas en ander broodbeleg.
12.30 – 13.00	Haal- en breng moment voor de kinderen die alleen de ochtend of alleen de middag komen
13.00 – 14.30	Kinderen doen een rustige activiteit op de groep (kleuren, lezen, in een speelhoek)
15.00	Kinderen gaan aan tafel voor wat te eten en te drinken. Eventueel eten we warm.
15.30 – 17.00	Buiten spelen/activiteit
17.00	
16.30 – 18.30	De kinderen worden opgehaald

	Dagritme schooldagen	Woensdag
Woensdag en vrijdag 12.30 uur (groep 1 t/m 4)	Kinderen worden van school gehaald	
13.00		Er wordt wat gedronken en gegeten (soms warm) en de dag wordt doorgenomen met de kinderen
13.30		Buitenactiviteit/vrij spelen/werken met thema's
15.30	Kinderen worden van school gehaald	
16.00	Er wordt wat gedronken en gegeten (soms warm) en de dag wordt doorgenomen met de kinderen	Er wordt wat gedronken en gegeten (soms warm) en de dag wordt doorgenomen met de kinderen
16.30	Buitenactiviteit (groep wordt eventueel gesplitst, afhankelijk van samenstelling en groepsgrootte)	Buitenactiviteit (groep wordt eventueel gesplitst, afhankelijk van samenstelling en groepsgrootte)
17.30	Kinderen worden gehaald	Kinderen worden gehaald

4.2. Openingstijden

De BSO is open op woensdag en vrijdag vanaf 12.30. Op maandag, dinsdag en donderdag is de BSO geopend vanaf 14.45 uur en in de vakanties is de BSO 11 uur per dag geopend vanaf 7.30 uur 's

ochtends tot 18.30 uur 's avonds. Op dit moment zijn er op de woensdag geen BSO kinderen, de BSO is dan gesloten.

4.2.1 Drie uurregeling

Op een aantal vastgestelde momenten op de dag mag er worden afgeweken van het beroeps kind ratio. Dit betekent dat er tijdelijk minder pedagogisch medewerkers ingezet mogen worden waarbij in ieder geval minimaal de helft van de aantal benodigde pedagogisch medewerkers aanwezig dient te zijn.

Bij een openingstijd van 10 uur of langer mag er maximaal drie uur worden afgeweken van het BKR , de zogeheten drie uurs regeling. Voor de buitenschoolse opvang geldt deze regels tijdens studiedagen en vakantiedagen. Tijdens schooldagen heet deze regeling de half-uurs regeling en mag er slechts 30 minuten per dag worden afgeweken van het BKR.

De regeling treed in werking zodra een pedagogisch medewerkers meer dan het toegestane aantal kinderen in haar eentje opvangt. In het kind planning wordt bijgehouden wanneer kinderen binnenkomen en wanneer zij naar huis gaan, hierdoor wordt inzichtelijk gemaakt wanneer er van het BKR wordt afgeweken.

Als blijkt dat we meer dan drie uur / een half uur af gaan wijken volgens de BKR op een dag (incl. de pauzes), wordt het rooster incidenteel of structureel aangepast, naar gelang de situatie.

Op het moment dat de drie-uursregeling in werking is getreden en er slechts één PM-er in het pand is, zorgen we er altijd voor een tweede volwassene die aanwezig is in het pand bv een stagiaire, de leidinggevende of de houder.

Tijdens regulieren schoolweken wordt er bij Appels en Peren niet afgeweken van het BKR. Indien dit in de toekomst wel zal gebeuren dan worden ouders hier schriftelijk van op de hoogte gesteld doormiddel van een nieuwsbrief.

Tijden waarop wordt afgeweken van de BKR gedurende schoolvrije dagen (buiten deze tijden wordt er niet afgeweken van het BKR)

Dag	Afwijken ochtend	Afwijken middag	Afwijken avond
Maandag	8.30 - 9.30	13:00 - 14:00	17:00 - 18:00
Dinsdag	8.30 - 9.30	13:00 - 14:00	17:00 - 18:00
Woensdag	8.30 - 9.30	13:00 - 14:00	17:00 - 18:00
Donderdag	8.30 - 9.30	13:00 - 14:00	17:00 - 18:00
Vrijdag	8.30 - 9.30	13:00 - 14:00	17:00 - 18:00

De drie uurs regeling wordt ieder drie maanden geëvalueerd en indien nodig (in overleg met de OC) aangepast. Indien de regeling wordt aangepast worden ouders ten alle tijden doormiddel van een nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de vernieuwde regeling. Daarnaast hangt de drie uurs regeling voor ouders in de hal ter inzage.

4.2. Voeding, diëten en allergieën

Op onze BSO wordt dagelijks fruit, brood, yoghurt of crackers gegeten en gedronken aan tafel. Wij geven de voorkeur aan het gebruik van vegetarische producten. Aan tafel wordt ook altijd even gezongen en/of voorgelezen. De pedagogisch medewerker zorgt voor een ontspannen sfeer tijdens het eten en drinken. Kinderen wordt aangeleerd dat zij op elkaar wachten en blijven zitten tot alle kinderen klaar zijn met eten en drinken. De vleeswaren die wij gebruiken zijn altijd *halal* (vlees wat geslacht is volgens de islamitische wetten). Tevens wordt rekening gehouden met allergieën of vegetarische voorkeur. Bij allergieën dienen ouders het kind zelf een maaltijd mee te geven. Tijdens het kennismakingsgesprek informeren de ouders/verzorgers de groepsleiding zowel mondeling als schriftelijk over eventuele diëten of allergieën van hun kind. Indien een arts het kind speciale dieetvoeding voorschrijft dienen ouders/verzorgers dit zelf mee te brengen. Het kan ook zijn dat kinderen uit levensbeschouwelijk of religieus oogpunt bepaalde producten liever niet krijgen. Ouders/verzorgers moeten dit aangeven bij de pedagogisch medewerkers. Wij respecteren dergelijke verzoeken en passen ons voedingsbeleid hier zoveel mogelijk op aan.

4.3. Het vieren van feesten en verjaardagen

Op onze BSO komen verschillende culturen samen. Wij vinden het dan ook belangrijk en leerzaam om kinderen kennis te laten maken met verschillende feestdagen. Zo wordt er bijvoorbeeld aandacht besteed aan Christelijke feestdagen zoals Sinterklaas, Kerstmis en Pasen (geboorte en wederopstanding van Jezus), maar zullen wij evengoed ook actief bezig zijn met het vieren van het Suikerfeest (het einde van de Ramadan), Keti Koti (afschaffing van de slavernij) en Holi Phagwa (Hindoestaanse inluiding van het nieuwe jaar).

Daarnaast worden verjaardagen en afscheidsfeesten van kinderen gevierd. Ook bij de geboorte van een broertje of zusje, een trouwerij of een begrafenis wordt stilgestaan.

Bij verjaardagen is er de gelegenheid om een gezonde traktatie mee te nemen naar de groep. In groepsverband wordt er gezongen en getrakteerd. De jarige krijgt een mooie feestmuts op.

4.4. Brengen en halen

De momenten van (brengen en) halen geven gelegenheid tot het uitwisselen van informatie en vragen aangaande het kind tussen ouder/verzorger en de pedagogisch medewerker.

Het is van belang de breng- en haaltijden in acht te nemen in verband met het dagritme van de groep. Wanneer ouders of verzorgers genoodzaakt zijn af te wijken van de haal- en/of brengtijden dan dienen zij de groepsleiding hierover van tevoren telefonisch of schriftelijk te informeren.

4.5. Ziekte, ziekmelding en afwezigheid

Wanneer een kind ziek is of om een andere reden niet naar de opvang kan komen, dienen ouders dit vóór 9.30 uur diezelfde dag telefonisch aan de groepsleiding door te geven tijdens vakanties en anders vernemen we dit via school.

Indien een vaste pedagogisch medewerker afwezig is dan zal vervanging worden geregeld in de vorm van een invalkracht. Wij werken met een vaste invalkrachten om te zorgen dat de kinderen zoveel mogelijk vertrouwde gezichten zien.

Een kind dat ziek is hoort thuis te blijven. Het zal op de BSO niet de aandacht kunnen krijgen die het op dat moment nodig heeft. Bovendien kan het kind infectieus zijn, wat besmettingsgevaar voor andere kinderen en beroepskrachten kan opleveren.

De beslissing of een kind al dan niet in de groep kan blijven wordt in principe genomen door de pedagogisch medewerkers. Het belang van het zieke kind staat hierbij voorop, maar er moet ook rekening worden gehouden met het belang van de andere kinderen en de pedagogische medewerkers zelf. Bij het vermoeden van een infectieziekte (bijvoorbeeld een vlekjesziekte) zal het kinderdagverblijf contact opnemen met de GGD. Aan de hand van de symptomen en klachten zal de GGD een advies uitbrengen. Het kan voorkomen dat de GGD de BSO vraagt de ouders contact met hen te laten opnemen. Voor de eigen veiligheid maar ook voor die van de andere kinderen en pedagogisch medewerkers vertrouwen wij erop dat ouders een dergelijk verzoek dan ook inwilligen. In sommige gevallen zal de GGD ouder en kind uitnodigen voor een onderzoek. Indien de GGD een advies geeft het kind te weren dan betekent dat dat het kind gedurende een bepaalde periode niet op de BSO kan en mag komen. In overleg met de zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers en de GGD worden hierover dan afspraken gemaakt.

De belasting van de zorg voor het zieke kind kan voor de pedagogische medewerkers een reden zijn

om het kind te laten ophalen. Indien de verzorging van een ziek kind dusdanig veel aandacht vergt van (één van) de pedagogisch medewerker dat het dagritme van de groep geen of onvoldoende doorgang kan vinden dan mag de groepsleiding besluiten het kind te laten ophalen door de ouders. Wij zijn geen medisch kinderdagverblijf/BSO en beschikken ook niet over de juiste zorg en kennis om zieke kinderen op een verantwoorde manier op te vangen. Als een kind zich duidelijk niet lekker voelt en de pedagogische medewerkers twijfelt of het wel op de groep kan blijven dan nemen ze zelf telefonisch contact op met de ouder(s) en/of verzorgers. De pedagogische medewerkers kan ook, als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, contact opnemen met de huisarts van het kind, dan wel met de door de directie aangewezen huisarts of de ambulancedienst. In principe is bij ziekte van een kind de ouder degene die de huisarts inschakelt. Vanzelfsprekend wordt direct gehandeld bij calamiteiten en de ouders worden zo snel mogelijk ingelicht.

Hoofdstuk 5 Oudercontacten

Een goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers vormen de basis voor goede kinderopvang. Onder oudercontacten verstaan wij alle gesprekken en momenten van informatie uitwisseling met ouders met betrekking tot het kind. Voorbeelden hiervan zijn: haal- en brengcontact, oudergesprekken, nieuwsbrief, verslagen en eventueel via het mededelingenbord. Het initiatief tot het leggen van de oudercontacten ligt bij de pedagogisch medewerkers. Het meeste contact heeft plaats bij het brengen en halen.

- Het doel van oudercontacten is:
 - informatie uitwisselen over het kind;
 - de ouder een vertrouwd /veilig gevoel geven;
 - de ouder op de hoogte stellen wat er met het kind op het dagverblijf gebeurt;
 - geïnformeerd worden over de thuissituatie;
 - het op één lijn komen van ouders en pedagogisch medewerkers ten aanzien van de (wijze van) opvoeding en verzorging van het kind.

5.1. Voorbeelden van oudercontacten

A) Kijkje nemen op de BSO

Ouders kunnen voor de plaatsing een keer komen kijken op de BSO. Vooraf kunnen zij een afspraak maken met de pedagogisch medewerker(s).

B) Halen (en brengen in vakanties)

Deze contacten zijn dagelijks en meestal mondeling. Het doel van 'haal en brengcontacten' is elkaar informeren over hoe het thuis of op het dagverblijf met het kind gegaan is. Als een kind een dag niet komt, verwachten wij van ouders dat zij bellen om dit te melden. Vaak vertellen zij ook of een kind ziek is, wat het kind heeft of waarom het anders niet komt.

C) Oudergesprekken

- *Kennismakingsgesprek*
Het doel van dit eerste contact is het kennismaken met het kind en de ouder. De ouder krijgt hierin beeld van hoe wij werken en de medewerker probeert hierin te scheppen, zodat ze het kind met een gerust gevoel bij ons achterlaten. Een pedagogisch medewerker voert dit gesprek.
- *Tussentijds gesprek*
Deze gesprekken kunnen door de pedagogisch medewerker of door de ouders aangevraagd worden. Dit gebeurt vaak als er iets aan de hand is met het kind, het gezin of de communicatie tussen ouders en het dagverblijf. De tijd en de datum worden in overleg gepland.
- *Afrondingsgesprek*
Als een kind de BSO verlaat vindt er meestal een afrondingsgesprek plaats met de ouder(s).
- *Mentorgesprek*

Tijdens het intake gesprek krijgt de ouder te horen wie de mentor van hun kind wordt. De mentor is aanspreekpunt voor ouder en kind. De mentor voert jaarlijks een mentorgesprek. Binnen dit mentorgesprek wordt de ouder informatie gegeven over de welzijn en de ontwikkeling van het kind op de BSO.

5.2. Vertrouwensrelatie

Een vertrouwensrelatie opbouwen met de ouders vinden wij belangrijk, omdat:

- je als pedagogisch medewerker zo meer over het kind te weten komt en daardoor het kind beter kunt begrijpen;
- ouders vaak hun gevoel overdragen op hun kind;
- je meer informatie krijgt over thuis;
- het de samenwerkingsrelatie bevordert.

In alle gesprekken met ouders is de pedagogisch medewerker in feite bezig met het leggen of onderhouden van de vertrouwensrelatie. Dit begint bij het kennismakingsgesprek en wordt vervolgens uitgebouwd in de dagelijkse overdracht. Het doel hiervan is dat ouders zich op gemak voelen, zodat ze hun kinderen met een gerust hart bij ons achterlaten. Onderling overleggen wij over deze vertrouwensrelatie in de werkbesprekingen. De pedagogisch medewerkers werken aan de vertrouwensrelatie door open en eerlijk te zijn en belangstelling te tonen voor ouder en kind. De informatie hoeft niet verder te gaan dan dat noodzakelijk is voor een goed contact met het kind. Wij gaan discreet met de informatie om en verwachten dat ook van de ouders.

Als een vertrouwensrelatie is verstoord proberen we hier met de ouders over te praten. We maken altijd zo snel mogelijk een afspraak. We streven ernaar om onze vertrouwensband met het kind niet te laten beïnvloeden door storingen in de relatie met de ouders. Bij een verstoorde vertrouwensband proberen we ook eerlijk ons eigen handelen te bespreken

5.3. De oudercommissie

De Wet kinderopvang geeft ouders het recht de kinderopvang te beïnvloeden op belangrijke beleidsonderwerpen. Buitenschoolse opvang Appels en Peren heeft één oudercommissie, samen met het kinderdagverblijf, bestaande uit één voorzitter en minimaal twee oudercommissieleden. Het reglement oudercommissie beschrijft de regelingen en afspraken waarbinnen de medezeggenschap binnen de BSO uitgevoerd wordt. De oudercommissie bepaalt zelf haar werkwijze en taakverdeling en legt dat vast in een huishoudelijk reglement. De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders van de vestiging waar de oudercommissie aan verbonden is zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen. De houder stelt de oudercommissie in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de organisatie treft zoals beschreven in artikel 1.60 van de Wet kinderopvang, waaronder:

- a) de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan verschillende zaken zoals veiligheid en gezondheid, opleiding beroepskrachten etc. maar in het bijzonder het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd,
- b) voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid;
- c) openingstijden;
- d) het aanbieden van voorschoolse educatie;
- e) de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten als bedoeld in artikel 1.57b, eerste lid;
- f) wijziging van de prijs van kinderopvang.

De oudercommissie is bevoegd de houder ook ongevraagd te adviseren over bovenstaande onderwerpen.

Het pedagogisch beleidsplan is op te vragen via de groepsleiding en staat op onze website. Het inspectierapport van de GGD is in het kindercentrum in te zien en op de website.

Hoofdstuk 6 Klachten

6.1. Interne klachtenregeling

Interne klachtenregeling

Wij doen ons uiterste best het verblijf van uw kind op onze opvang zo aangenaam, veilig en gezond mogelijk te maken. Onze pedagogisch medewerkers doen hun werk nauwkeurig en grondig. Indien u niet tevreden bent over onze dienstverlening dan zijn onze medewerkers altijd bereid hierover met u in gesprek te gaan. Er wordt dan samen gezocht naar een passende oplossing. Indien u een officiële klacht kenbaar wil maken, verzoeken wij u om de klacht schriftelijk bij de directeur in te dienen, Hiba Hussein. Zij zal:

- De klacht grondig onderzoeken;
- De ouder op de hoogte houden van de voortgang en behandeling;
- De klacht zo spoedig mogelijk afhandelen (uiterlijk 6 weken na indiening bij de houder)
- De ouder een schriftelijk en onderbouwd oordeel geven;
- In het oordeel staan concrete termijnen gesteld waarbinnen eventuele maatregelen zijn gerealiseerd.

Wij streven naar open communicatie en verwachten een dergelijke houding ook van ouders. Mocht er een klacht zijn over Hiba Hussein zelf, dan kunt u met deze klacht terecht bij onze beleidsadviseur. Meer informatie over onze interne klachtenregeling kunt u vinden in onze interne klachtenregeling.

Externe klachtenregeling

Indien u behoefte heeft een onafhankelijke klachtencommissie te benaderen dan staat dat u geheel vrij. Wij zijn aangesloten bij de Geschillencommissie kinderopvang,

www.degeschillencommissie.nl/over-ons/commissies/kinderopvang-en-peuterspeelzalen

Contactgegevens:

De Geschillencommissie
Postadres:
Postbus 90600
2509LP Den Haag
Tel: 070 310 53 10

Hoofdstuk 7 Opvang

7.1. Planning, plaatsing en opzegging

Wanneer de gewenste plek beschikbaar is, krijgen ouders of verzorgers een bevestiging van de plaatsingsovereenkomst in tweevoud toegezonden. Ouders of verzorgers hebben vervolgens tien werkdagen om het aanbod te accepteren. Acceptatie van de plaatsingsplek geschiedt door het ondertekenen en retour zenden van de overeenkomst naar de kinderopvangorganisatie door de ouders of verzorgers.

De opzegtermijn bedraagt één kalendermaand. Opzegging van het contract kan alleen schriftelijk.

7.2. Extra opvang

Indien ouders gebruik willen maken van opvang buiten de contracturen om (extra opvang) dienen zij dit aan te geven bij de pedagogisch medewerkers, zij bespreken de mogelijkheden met de directie. Extra opvang is uitsluitend mogelijk wanneer zowel de kind- als de personeelsbezetting dit toelaat. Ouders dienen minimaal één week van tevoren een verzoek voor extra opvanguren schriftelijk in te dienen bij de groepsleiding. Ouders dienen tevens schriftelijk de extra afgenomen uren te bevestigen door het ondertekenen van een daarvoor bestemd formulier. Extra opvanguren worden per dagdeel in rekening gebracht en gefactureerd aan het einde van eerst volgende betalingstermijn. Voor extra opvanguren geldt het gebruikelijke uurtarief..

Kinderen worden opgevangen in hun eigen stamgroep. Ondanks opvang in de eigen stamgroep kan de samenstelling van de groep afwijken van de samenstelling van de groep (afhankelijk van de aanwezige kinderen) en de aanwezige pedagogisch medewerkers op de contractueel vastgelegde dagen van het kind.